

Budoucnost plynárenství je spojena s využitím vodíku, biometanu a obnovitelných zdrojů

- Investice do modernizace plynárenské infrastruktury v následujících patnácti letech dosáhnou řádově desítek miliard korun
- Biometan a vodík mohou přispět k dekarbonizaci energetiky
- Zkapalněný zemní plyn (LNG) pomůže v budoucnosti se zajištěním zásobování a k nízkoemisní nákladní dopravě

Praha 18. listopadu 2019 – Inovovat plynárenskou infrastrukturu s cílem podpořit dekarbonizaci a rozvíjet využívání nových zdrojů, jako je vodík či biometan. To je zadání, jež vyplynulo z 26. Podzimní plynárenské konference na téma „Strategická role plynů“, která se konala 11. a 12. listopadu v Praze. K jeho splnění mají podle odborníků vést rozsáhlé investice v řádech desítek miliard korun. Český plynárenský svaz (ČPS) letos slaví sto let od svého založení a při této příležitosti také pokřtil výpravnou publikaci s názvem „Významné milníky stoleté historie Českého plynárenského svazu“. Generálním partnerem konference byl NET4GAS, s.r.o.

Úvodní slovo patřilo Martinovi Slabému, předsedovi Rady ČPS. Připomněl, že v České republice se nachází 66 000 kilometrů plynovodů, na které jsou připojeny tři miliony plynoměrů. Vzhledem ke skutečnosti, že se síť budovala v 70. až 90. let minulého století, budou v následujících deseti až patnácti letech nezbytné investice do její modernizace řádově v desítkách miliard korun.

Nemalé investice do rozvoje přepravní soustavy plánuje uskutečnit její provozovatel, společnost NET4GAS. Jak sdělil její generální ředitel Andreas Rau, firma mezi roky 2017–2021 hodlá do zvýšení propojenosti se sousedními zeměmi investovat více než 600 milionů eur (přes 15,3 miliardy korun). Dobře propojená infrastruktura je totiž základem pro likviditu trhů. Zdůraznil také, že plynárenská infrastruktura může přispět k dosahování cílů v oblasti klimatu v Evropě.

Nutnost investic do plynárenské infrastruktury zdůraznil i Jan Kříž, náměstek ministra pro životní prostředí pro řízení sekce fondů EU, finančních a dobrovolných nástrojů. Zásadní bude podle něj také rozvoj inovativních technologií využívajících biometan nebo vodík. Vyzdvihl při tom projekt tzv. kotlíkových dotací jako nástroj pro snazší přechod domácností na vytápění plynem. Podporu projektům využívajícím zemní plyn rovněž vyjádřil René Neděla, náměstek pro energetiku na Ministerstvu průmyslu a obchodu (MPO).

Petra Grigelová, ředitelka sekce regulace na Energetickém regulačním úřadu, se ve svém příspěvku věnovala roli zemního plynu v dohledné budoucnosti. „Plynárenství prochází obdobím značné nejistoty, pokud jde o jeho budoucí úlohu v energetickém mixu. Přechod na nízkouhlíkové hospodářství bezpochyby zahrnuje podstatné změny v celém dodávkovém řetězci plynu a vyžaduje úzkou a řádnou koordinaci mezi politikou, regulací a průmyslem,“ konstatovala. Celkový národní

TISKOVÁ INFORMACE

energetický systém by měl být optimalizován z pohledu ceny a současně nesmí dojít k poklesu stávající vysoké úrovně bezpečnosti dodávek.

Podle Tomáše Drápely, předsedy výkonné rady Teplárenského sdružení ČR a generálního ředitele Plzeňské teplárenské, bude zapotřebí vypracovat strategický plán odklonu teplárenství od uhlí. Mělo by se ovšem zabránit hromadné decentralizaci teplárenských soustav a přechodu domácností na méně ekologické způsoby vytápění.

Jan Bezděkovský, pověřenec ministra dopravy pro čistou mobilitu, shrnul situaci s využíváním zemního plynu v dopravě. Vyzdvihl rozsah infrastruktury na stlačený zemní plyn (CNG) v ČR, na druhou stranu připomněl, že omezená nabídka CNG vozidel představuje překážku pro další rozvoj. Věnoval se také perspektivě zavádění zkapalněného zemního plynu (LNG) v Česku pro nákladní automobilovou dopravu. V současné době funguje jedna veřejná LNG stanice, plány v této souvislosti hovoří až o 13 plničkách. Další výzvou je využití biometanu v dopravě.

Podle Josefa Jelečka, generálního ředitele společnosti TEDOM, by Česko v souvislosti s kladenými požadavky ze strany EU na zelenou energetiku mělo více využívat obnovitelné zdroje energie (OZE). Upozornil mimo jiné na potřebu připravit vhodné scénáře dekarbonizace a snažit se maximálně prodloužit životnost stávajících jaderných zdrojů.

„Dekarbonizace představuje skutečně velkou výzvu,“ uvedl Petr Binhack jako zástupce Evropské komise s tím, že Evropa by měla být do roku 2050 prvním uhlíkově neutrálním kontinentem. Spotřeba zemního plynu by měla klesat, na druhou stranu prakticky všechny scénáře do roku 2050 predikují významnou roli pro plynárenství. Důležité je propojení elektroenergetiky a plynárenství s důrazem na využití obnovitelných plynů. *„Dodavatelé plynu budou muset integrovat obnovitelné plyny, přičemž zemní plyn bude fungovat jako tranzitní palivo,“* je přesvědčen P. Binhack.

Noé van Hulst, zmocněnec pro vodík na nizozemském ministerstvu hospodářství a klimatické politiky, prezentoval využití vodíků v Nizozemsku, kde je již pevnou součástí energetického mixu. Upozornil na možnosti celosvětového využití vodíku z obnovitelných zdrojů jako na globální budoucnost energetiky, která je však podle něj vzdálena ještě desítky let. Připomněl, že Evropa je průkopníkem ve využití „zeleného“ vodíku, tedy vodíku vyrobeného z obnovitelných zdrojů.

Frank Graf, vedoucí divize Plynárenská technika z Německého plynárenského a vodárenského svazu (DVGW), seznámil účastníky konference s detaily projektu STORE&GO, který se věnuje technologiím power to gas, tentokrát s cílem využít elektřinu k výrobě metanu. Matěj Hrubý, analytik z EGÚ Brno, také mluvil o možnostech přeměny přebytků elektřiny z obnovitelných zdrojů na metan nebo vodík v rámci tzv. sector couplingu.

První den Podzimní plynárenské konference zakončil společenský večer v Martinickém paláci na pražských Hradčanech.

Zahraniční hosté a evropský kontext

Vrcholem celé konference se stal odpolední blok druhého dne moderovaný Lenkou Kovačovskou, výkonnou ředitelkou ČPS. Své příspěvky na téma „Kontext vyplývající pro plynárenství z celosvětové, evropské a regionální politiky“ zde mimo jiné přednesli James Watson, generální

TISKOVÁ INFORMACE

tajemník Eurogas, a Andrea Stegher, člen Výkonného výboru IGU, regionální koordinátor pro Evropu a místopředseda rady pro marketing v rámci platformy Global Solutions společnosti SNAM.

Podle Jamese Watsona se po zvolení nového europarlamentu a nástupu Ursuly von der Leyenové do čela Evropské komise zelená politika Evropské unie zásadně změnila. Takzvaný Green Deal vnímá jako komplexní a vysoce ambiciózní balíček. Zelená průmyslová strategie je však podle něj poměrně příznivá. Všechny dosud zveřejněné národní energetické a klimatické plány si uvědomují úlohu plyných paliv. V 21 z nich je zmiňován vodík, především jako palivo v dopravě, v 17 se počítá s využitím zemního plynu a 14 zdůrazňuje význam bioplynu a biometanu.

Andrea Stegher pak ve svém příspěvku srovnal situaci v Evropě se zbytkem světa. Evropa má podle jeho slov zvláštní pozici na trhu s LNG, jehož ceny klesají. Ostatní trhy Evropy sledují a inspirují se jí. Rychlý růst LNG vidí Stegher jako příležitost pro mnoho malých zemí, jak zapojit zemní plyn do svého energetického mixu. Pozitivně spatřuje budoucnost plynu i Barbara Jinksová, ředitelka pro vztahy se státní správou GIE, když řekla, že bychom na plyn, kterému ani v zelené budoucnosti „nezvoní hrana“, měli být hrdí.

Jan Valenta, jednatel společnosti GasNet, připomněl v kontextu České republiky nutnost elementární obnovy plynárenské infrastruktury v nadcházejících letech tak, aby byla i nadále bezpečná. Výměnu potrubí a snižování úniků přitom vnímá jako významný příspěvek ke zlepšování životního prostředí.

Obnovitelné plyny a využití zemního plynu v dopravě

Martin Vrtiška, obchodní ředitel společnosti Energy financial group, hovořil o významu bioplynové stanice v Rapotíně, která jako první v ČR začala dodávat do sítě biometan. „*Náš výsledek je dobrým důkazem toho, že plynárenství může přispět k dekarbonizaci,*“ zdůraznil. Martin Stýblo, jednatel společnosti SIMONE Research Group, navázal s upozorněním, že s alternativními palivy, ať již blízkými metanu nebo s vodíkem se v plynárenských soustavách budeme setkávat stále častěji.

O možnostech využití vodíku, konkrétně s cílem dosažení neutrality plynárenských sítí a zásobníků z pohledu emisí skleníkových plynů, hovořil na základě zkušeností našich západních sousedů Gerd Müller-Syring, vedoucí plynárenských sítí a zařízení DBI. Praktické příklady využití vodíku pak popsali Martin Glas, koordinátor východoněmeckého projektu HYPOS: Síť H2 ve společnosti Mitteldeutsche Netzfesellschaft Gas, a Tadeáš Rusnok, člen DTSW e. V. Ti představili zkušební infrastrukturu v obci Bitterfeld-Wolfen určenou pro zásobování městských oblastí energií z vodíku a technologii 2MW vodíkového úložiště ve Falkenhagenu u Berlína. Metodikou výstavby a provozu plynových stanic stlačeného vodíku pro mobilní zařízení v ČR se zabýval Luděk Mádle, ředitel úseku kompetencí, APT, spol. s r. o.

Tématu čisté mobility se věnoval Josef Pokorný, tajemník SDA, který nastínil předpokládaný vývoj rozšíření vozidel s alternativním pohonem v ČR. Navrhl, aby stát zvýhodnil snížením mýta nákladní automobily na zkapalněný a stlačený zemní plyn (LNG a CNG), která jsou ekologičtější než vozidla s naftovým pohonem.

TISKOVÁ INFORMACE

Jako perspektivní palivo zejména pro nákladní dopravu bylo na konferenci skloňováno zejména LNG. Podle Václava Chrze, manažera vývoje technologií ve společnosti Chart Ferox, dokonce není pro nákladní automobilovou dopravu jiné cesty než právě LNG. „Česká republika je tranzitní zemí pro kamionovou dopravu, především proto bychom měli vybudovat dostatečně hustou síť plnicích stanic na LNG. Naopak zařízení na zkapalňování zemního plynu budovat nepotřebujeme, protože v rámci Schengenského prostoru je podobných zařízení dostatek,“ řekl V. Chrz.

Podle Filipa Dostála, Head of Business Development ve společnosti innogy Česká republika, jsou vodík a elektřina možnou budoucností, ale nenabízejí dostatečná řešení pro masové využití v dnešní době. Zde vidí cestu ke snižování emisí v rozšíření LNG a zejména pak bioLNG.

Výsledky testů LNG v praxi přestavil Josef Chuchlík, předseda představenstva DS Holding, která je jednou z prvních společností experimentujících na českém trhu s využitím LNG u nákladních vozidel. Testování ukazuje, že využití LNG v nákladní dopravě je realistickou vizí budoucnosti. Potvrdil tak stejné závěry Ondřeje Koubka, ředitele marketingu a komunikace výrobce nákladních automobilů Scania CER.

Kontakt:

Garik Hammer
DDeM, s. r. o.
120 00 Praha 2, Pilská 10

tel.: +420 739 004 799
tel.: +420 222 250 300
e-mail: ghammer@ddem.cz

Český plynárenský svaz (ČPS) je nezávislé sdružení firem a odborníků působících v plynárenství a souvisejících oborech. ČPS navázal v roce 1992 na bohatou činnost svých předchůdců, kteří v tehdejší Československu založili již v roce 1919 Československý plynárenský a vodárenský svaz a byli spoluzakladateli Mezinárodní plynárenské unie (IGU) v roce 1931. ČPS v současné době sdružuje téměř 100 odborných sdružení a firem působících v plynárenství a cca 250 individuálních členů – ve velké většině špičkových plynárenských odborníků.